

На основу члана 119. став 1. тачка 1) а у вези са чл. 99. Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/17, 27/18, 10/19, 6/20, 129/21, 92/23 и 19/25-даље: Закон), и члана 51. став 1. тачка 1) Статута Основне школе „Браћа Рибар“ у Доњој Борини, Школски одбор Основне школе „Браћа Рибар“ у Доњој Борини на својој редовној седници, одржаној дана 26.06.2025. године, једногласно донео је

П Р А В И Л Н И К
о васпитно-дисциплинској одговорности ученика
Основне школе „Браћа Рибар“ у Доњој Борини

Опште одредбе

Члан 1.

Овим правилником уређују се права, обавезе и одговорност ученика, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, надлежност за изрицање мера, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика Основне школе „Браћа Рибар“ у Доњој Борини (даље: Школа).

Члан 2.

Уписом у Школу ученик преузима обавезе прописане Законом о основама система образовања и васпитања (даље: Закон), посебним законом, Статутом Школе и овим правилником.

Члан 3.

Циљ сваке васпитне и васпитно-дисциплинске мере је да се њом правилно утиче на ученика како би своје понашање довео у склад са са правилима школског живота и рада.

Изречена васпитна и васпитно-дисциплинска мера мора бити сразмерна учињеној повреди правила школског живота и рада, имајући у виду околности под којима је повреда учињена, као и досадашњи рад и владање ученика.

Члан 4.

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе утврђену овим правилником.

Ученик може да одговара за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана Законом или посебним законом, као и за повреду забране из чл. 110-112. Закона.

Члан 5.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера изричу се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Ако је ученик извршио више повреда обавеза или забрана, изриче се само једна васпитно-дисциплинска мера за све учињене повреде.

Члан 6.

Родитељ, односно други законски заступник малолетног ученика одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи намерно или из крајње непажње, у складу са Законом.

Обавезе ученика

Члан 7.

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању права.

Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује правила понашања у Школи, одлуке директора и органа Школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених Школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 4) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у Школи;
- 6) чува имовину Школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
- 7) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

Школа је обавезна да писмено обавештава родитеља, односно другог законског заступника о учињеним неоправданим изостанцима ученика.

Родитељ, односно други законски заступник ученика из става 2. овог члана дужан је да у року од осам дана од дана изостанка ученика достави лекарско оправдање или други релевантни документ о оправданости изостанка.

Васпитни рад са учеником

Члан 8.

Према ученику који не поштује односно повређује правила понашања установе, или не поштује одлуке директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно према ученику који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, као и у случају сумње да је починио тежу повреду обавезе ученика и повреду забране

из чл.110-112. Закона, Школа ће, уз учешће родитеља односно другог законског заступника, појачати васпитни рад активностима у оквиру одељенске заједнице, одељенског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је неопходно сарађиваће и са установама социјалне и здравствене заштите, ради одређивања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Лакше повреде обавеза ученика и васпитне мере

Члан 9.

Лакше повреде обавеза ученика су:

- 1) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада до 25 часова у току школске године;
- 2) неблаговремено правдање изостајања из школе;
- 3) учестало неоправдано закашњавање на редовну наставу и друге облике образовно васпитног рада (до 30 пута у току школске године);
- 4) недолажење на часове додатне и допунске наставе пет или више часова;
- 5) непридржавање правила понашања у школи, тј. понашање супротно одредбама Правила о понашању ученика, запослених и родитеља ученика и других општих аката школе као и не придржавање мера безбедности;
- 6) недисциплиновано понашање и ометање рада на часовима у одељењу (до три евиденције непримереног понашања);
- 7) одбијање учешћа на школским манифестацијама и другим облицима образовно васпитног рада у школи и ван ње, када активности организује школа ван својих просторија;
- 8) напуштање одељења без одобрења наставника;
- 9) напуштање школског дворишта без одобрења одељењског старешине или дежурног наставника за време наставе и за време школског одмора;
- 10) употребљава мобилни телефон или друго електронско средство, у просторијама школе, за време наставе, и у школском дворишту, без одобрења директора школе;
- 11) долази у школу и друга места у којима школа организује и спроводи образовно-васпитни процес, неприкладно одевен;
- 12) не брине о личној хигијени и уредности школских и других просторија у којима се врши васпитно-образовни рад;
- 13) конзумирање хране, пића и жвакаћих гума за време часа;
- 14) поседовање, давање другом ученику и употреба електронских цигарета (са или без никотина) у школи и школском дворишту;
- 15) ако се задржава у ходницима школе за време часа;
- 16) ако у својству редара не пријављује одсутне ученике;
- 17) уколико ученик одбије да по налогу наставника, који има сазнање да крије своје или туђе „сумњиве“ ствари, испразни ранац, путну торбу или други ручни пртаљаг;
- 18) уколико ученик одбије да по налогу наставника покаже мобилни телефон у коме се налазе непримерене фотографије и снимци везани за школу;
- 19) понаша се нетолерантно према другима и нарушава атмосферу другарства;
- 20) изазивање нереда мањег обима у просторијама Школе и школском дворишту;
- 21) непоштовање одлука надлежних органа Школе;

- 22) необавештавање родитеља, односно другог законског заступника ученика о резултатима учења и владања и непреношење порука одељенског старешине, других наставника и стручних сарадника;
- 23) злоупотреба лекарског оправдања;
- 24) оштећење у мањој мери школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора запослених у Школи;
- 25) оштећење у мањој мери или уништење у мањој мери личних ствари и прибора других ученика, наставника и других запослених у Школи;
- 26) нарушавање естетског изгледа Школе и школског дворишта;
- 27) понашање на начин описан на првом или другом нивоу Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање или занемаривање;
- 28) повреда других обавеза које се не сматрају тежом повредом обавеза ученика.

Члан 10.

За лакшу повреду обавезе ученика могу се изрећи васпитне мере:

- 1) опомена;
- 2) укор одељенског старешине;
- 3) укор одељенског већа, на основу изјашњавања наставника који изводе наставу у одељењу ученика, у складу са општим актом школе.

Васпитне мере изричу се ученику **без вођења дисциплинског поступка**, у школској години у којој је учињена повреда обавезе. Опомену и укор одељенског старешине изриче одељенски старешина.

Услов за изрицање васпитне мере је претходно предузимање активности појачаног васпитног рада са учеником, из члана 9. овог правилника.

Утврђивање чињеничног стања поводом лакше повреде обавеза ученика спроводи одељењски старешина на основу изјашњавања наставника који остварују наставу у одељењу ученика.

Пре изрицања васпитне мере одељењски старешина је дужан да ученика усмено саслуша, а по потреби да прикупи и друге доказе ради утврђивања чињеница, односно околности под којима је повреда учињена као и утврђивања одговорности ученика.

О спровођењу активности из става 3. овог члана стара се одељењски старешина.

Када предузете неопходне активности појачаног васпитног рада доведу до позитивне промене у понашању ученика, а васпитна мера још није изречена, радње за утврђивање одговорности ученика могу се обуставити.

Приликом изрицања васпитне мере одељењски старешина или одељењско веће као надлежни орган ће имати у виду тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, околности под којима је повреда учињена, раније понашање

ученика, понашање после учињене повреде, узраст ученика и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Упоредо са изрицањем ових мера ученику школа одређује и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у просторијама или ван просторија школе, под надзором наставника, односно стручног сарадника, у складу са Правилником о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у установама образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 20/24).

Одељењски старешина је дужан да о учињеној лакшој повреди обавезе ученика и изреченој васпитној мери обавести родитеља, односно другог законског заступника ученика и да уредно води документацију о изреченим мерама.

Члан 11.

Опомена одељењског старешине изриче се за:

- лакшу повреду обавеза ученика из чл. 7. тачке 6,9,11,12,13,15,16,19 и 20.овог Правилника,
- неоправдано изостајање из школе од 6 до 8 часова у току школске године,
- неоправдано закашњавање на часове редовне наставе од 7 до 10 пута на мање од 15 минута од трајања часа у току школске године.

Опомена се изриче усмено или у писаном облику.

Усмена опомена се изриче непосредно, пред одељењском заједницом.

Писмена опомена се уноси у ђачку књижицу.

Члан 12.

Укор одељењског старешине изриче се за:

- лакшу повреду обавеза ученика из чл. 7. тачке 3,7,10,22,23,24,25 и 26 овог Правилника,
- поновљену лакшу повреду обавеза ученика утврђену овим правилником,
- неоправдано изостајање из школе од 9 до 15 часова у току школске године,
- неоправдано закашњавање на часове редовне наставе од 11 до 20 пута на мање од 15 минута од трајања часа у току школске године.

Укор одељењског старешине се уноси у ђачку књижицу.

Члан 13.

Укор одељењског већа изриче се ученицима за:

- лакшу повреду обавеза ученика из чл. 7. тачке 1,5,8,14,17,27 и 28 овог Правилника,
- лакшу повреду обавеза ученика у случају кад је већ изречена опомена или укор одељењског старешине - а те мере нису имале васпитног утицаја на поправљање понашања ученика,
- неоправдано изостајање из школе од 16 до 25 часова у току школске године,
- неоправдано закашњавање на часове редовне наставе од 21 до 30 пута на мање од 15 минута од трајања часа у току школске године.

Укор изриче одељењско веће већином гласова свих чланова одељењског већа на предлог одељењског старешине. Гласање је јавно.

Укор одељењског већа се уноси у ђачку књижицу.

Теже повреде обавеза ученика и васпитно-дисциплинске мере

Члан 14.

Теже повреде обавеза ученика прописане су Законом. За тежу повреду обавезе ученик одговара ако је у време извршења обавеза била прописана Законом.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине школе, дома ученика или друге организације или органа у чијем објекту остварује право на смештај, исхрану и васпитни рад, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа.
- 5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;
- 9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из става 1. овог члана ради корекције понашања ученика.

За повреде из става 1. тач. 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Школа је општим актом прописала употребу мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства, у складу са Смерницама које доноси Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања.

Свака употреба мобилног телефона, електронског уређаја или другог смарт уређаја која није у складу са овим актом сматра се повредом лакше обавезе, осим ако наведена средства нису

употребљена у сврху којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања, када се има сматрати тежом повредом обавезе.

Члан 15.

За тежу повреду обавезе ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера:

- 1) укор директора;
- 2) укор наставничког већа.

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку у коме је утврђена одговорност ученика.

Васпитно-дисциплинска мера изричу се ученику у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Упоредо са изрицањем ових мера ученику школа одређује и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у просторијама или ван просторија школе, под надзором наставника, односно стручног сарадника, у складу са Правилником о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у установама образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 20/24).

Друштвено користан и хуманитарни рад се одређује ученику зависно од тежине повреде о бавезе, психофизичке и здравствене способности ученика, узраста и других параметара, и о томе одмах обавештава родитељ/други законски заступник ученика.

Када повреду обавезе, односно повреду забране учини малолетан ученик, школа одмах, или најкасније наредног дана од учињене повреде обавештава родитеља/другог законског заступника ученика.

Поведа забране ученика и васпитно-дисциплинске мере

Члан 16.

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства) у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основама утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Члан 17.

У Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, ученика, одраслог, родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања, чија је последица стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика и одраслог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање Школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика и одраслог.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у школи и почињен од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у школи.

Под физичким насиљем, у смислу Закона, сматра се: физичко кажњавање детета, ученика или одраслог од стране запосленог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у школи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање запосленог према детету, ученику или одраслом, као и ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом.

Под психичким насиљем, у смислу Закона, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем, у смислу Закона, сматра се искључивање детета, ученика и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности школе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем, у смислу Закона, сматра се понашање којим се дете и ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем, у смислу Закона, сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Забрањено је свако понашање запосленог према детету, ученику и одраслом; детета, ученика и одраслог према запосленом; родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику; детета, ученика и одраслог према другом детету, ученику или одраслом, којим се вређа углед, част или достојанство.

У школи је забрањено страначко организовање и коришћење простора Школе у те сврхе.

Члан 18.

Ученик одговара за повреду забране, ако је забрана у време када је повреда учињена била прописана Законом.

Школа обавештава Министарство о повреди забране из чл.110-112. Закона, у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступаа у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

За учињену повреду забране (чл. 110-112. Закона) ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера

- укор директора или укор наставничког већа;
- премештај ученика од 5. до 8. разреда у другу основну школу, према одлуци наставничког већа, уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника ученика и уз сагласност школе у коју ученик прелази.

Изузетно, ученику основне школе може се изрећи васпитно-дисциплинска мера премештај у другу основну школу, за учињене теже повреде обавезе ученика:

- поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно акохола, дрога и никотинских производа;
- уношење у Школу или другу организацију оружја пиротехничког средства или другог предмета који може да угрози или повреди друго лице.

У васпитно-дисциплинском поступку који је покренут за тежу повреду обавезе ученика из става 3. овог члана и повреду обавезе, ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада, који обухвата обавезну наставу и друге облике образовно-васпитног рада, најкраће пет радних дана, а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

У васпитно-дисциплинском поступку који је покренут за повреду забране, ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада, који обухвата обавезну наставу и друге облике образовно-васпитног рада, најкраће пет радних дана, а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Мере из става 3. и 4. овог члана изричу се ученику након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности и утичу на оцену из владања у току полугодишта и на закључну оцену из владања.

Изузетно, одељењски старешина по прибављеној процени тима за заштиту од насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања предлаже одељењском већу смањење закључне оцене из владања на крају другог полугодишта ученику који чини тежу повреду обавезе ученика или повреду забране из чл.110-112. Закона, на крају другог полугодишта, када није могуће водити васпитно-дисциплински поступак.

Члан 18а.

Упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере школа ученику одређује и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада који се одвија у просторијама и дворишту школе или ван просторија школе под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Школа одређује ученику друштвено-корисни, односно хуманитарни рад у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика и о томе је дужна одмах да обавести родитеља односно другог законског заступника.

У случају изрицања мере ученику који похађа наставу по ИОП-у узима се у обзир и мишљење представника тима за инклузивно образовање.

Активности хуманитарног и друштвено-корисног рада се организују у групи, одељењу, разреду, односно класи школе, у другој установи, самостално или уз подршку вршњака, наставника и стручног сарадника, у складу са Правилником о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у установама образовања и васпитања.

Члан 18б.

Код изречених васпитних мера за учињене лакше повреде обавезе ученика активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада могу бити:

Продужење обавезе редара; писање рада са темом везаном за повреду обавезе; израда паноа везаног за одређену тему; брига о простору у коме бораве ученици; помоћ наставнику; помоћ дежурном наставнику; помоћ стручном сараднику; помоћ у административним пословима; помоћ школским тимовима; организовање хуманитарне акције; помоћ домару; помоћ техничком особљу; учешће о организовању предавања спољних сарадника; помоћ у трпезарији; помоћ наставницима у ваннаставним активностима; уређење дворишта; учешће у организовању културних, спортских и других активности у школи; израда флајера, стрипова и сл. о небезбедном понашању и др.

Члан 18в.

При изрицању васпитно-дисциплинских мера ученику за теже повреде обавеза могуће су следеће активности друштвено-корисног и хуманитарног рада: укључивање у припрему материјала и израду летописа или часописа школе, приказ о значају евиденција и јавних исправа (ако су повреде везане за евиденције, јавне исправе); презентације везане за чување имовине школе, имовине других и личне имовине; брига о простору у коме се борави, помоћ у одржавању школе, уређење просторија школе и школског дворишта (код повреда обавеза везаних за уништење или крађу имовине); помоћ у изради брошура и материјала за рад и учешће у предавањима у вези са темама које су везане за систем вредности који желимо да ученик промени (код повреда обавеза у вези са уношењем и коришћењем разних средстава - пиротехничких, коришћења психоактивних супстанци, алкохола и сл); помоћ тиму за заштиту од насиља у организовању предавања на теме у вези са повредом; помоћ наставнику, дежурном наставнику, домару, помоћном особљу, помоћ запосленима на одржавању хигијене, помоћ у извођењу презентација везаних за теме заштите личних података на интернету; помоћ наставнику или стручном сараднику на прикупљању материјала за остваривање предавања на одређену тему и др.

Члан 18г.

Могуће активности везане за повреде забране и изречене васпитно-дисциплинске мере ученику из разлога повреда забране (забрана насиља, злостављања, занемаривања,

дискриминације и понашања којима се вређа част, углед, достојанство) су следеће: организовање предавања на тему људских права и права детета; организовање предавања за ученике на теме везана за грађанска права, обавезе и одговорности; организовање предавања за родитеље везана за грађанска права, обавезе и одговорности; учествовање у организовању хуманитарне акције за помоћ угроженима; подршка-помоћ личном пратиоцу у пружању подршке ученицима.

Васпитно - дисциплински поступак

Члан 19.

За теже повреде обавеза ученика и за повреде забране из чл. 110-112. Закона школа води васпитно-дисциплински поступак и то закључком директора школе о којем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика.

За учињену тежу повреду обавезе ученика директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак најкасије у року од 5 радних дана од дана сазнања, а за учињену повреду забране из чл. 110-112. Закона закључком покреће поступак одмах а најкасније у року од 2 радна дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног дана, обавештава родитеља односно другог законског заступника.

Изузетно од става 2. овог члана, за учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона, директор закључком покреће васпитно – дисциплински поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

У току васпитно-дисциплинског поступка ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника ученика, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писмену изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика не одазове позиву а уредно је позван, директор одмах а најкасније на редног дана поставља психолога школе да заступа интересе ученика у поступку и о томе одмах обавештава центар за социјални рад.

Поступак се окончава доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања поступка, чему претходи утврђивање свих чињеница од значаја за одлучивање.

Изузетно, у случају учињене теже повреде обавезе ученика:

- поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно акохола, дрога и никотинских производа;
- уношење у Школу или другу организацију оружја пиротехничког средства или другог предмета који може да угрози или повреди друго лице;
- и повреде забране, васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 20 дана од дана покретања.

У васпитно-дисциплинском поступку који је покренут за тежу повреду обавезе ученика предвиђену чл. 83. став 8. тач.4) и 5). Закона, и у случају повреде забране, ученик може да буде удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и

остале облике образовно-васпитног рада, најкраће пет радних дана, а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Директор школе, након процене тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у складу са протоколом поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и правилником о друштвено-корисном, односно хуманитарном раду доноси решење о удаљењу ученика из става 8. овог члана.

Током удаљења ученика из става 8. овог члана, ученик, родитељ, односно други законски заступник је дужан да се информисе о току наставног процеса и да садржаје програма наставе и учења прати уз употребу наставног материјала који је школа у обавези да достави ученику ради обезбеђивања континуитета у образовању.

Школа је дужна да о удаљењу ученика обавести надлежни центар за социјални рад ради заједничког деловања у реализацији појачаног васпитног рада.

Подаци о изреченим васпитним и васпитно – дисциплинским мерама морају бити унети у одговарајући део обрасца и приликом превођења, односно уписивања ученика у другу основну школу у току школске године.

Школа у којој ученик наставља школовање у обавези је да прати понашање ученика и спроводи појачан васпитни рад у сарадњи са надлежним центром за социјални рад и другим установама спољашње заштите.

Члан 20.

О учињеној тежој повреди обавезе или повреди забране школа одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника малолетног ученика и укључује га у поступак.

Ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, мора бити саслушан у васпитно-дисциплинском поступку, као и сведоци, и дати писану изјаву.

Пре доношења решења утврђују се све чињенице од релевантне за одлучивање о одговорности ученика.

Приликом утврђивања одговорности ученика треба имати у виду да васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера није сама себи циљ, већ да има васпитни и превентивни карактер.

Обавезе одељењског старешине

Члан 21.

Обавезе одељењског старешине у поступку утврђивања одговорности ученика:

- да евидентира понашање и опише учињену повреду обавезе ученика или повреду забране;
- да обавести директора и педагога о постојању сумње да је ученик извршио повреду обавеза или повреду забране у циљу појачавања васпитног рада и даљег поступка;

- да спроведе активности појачаног васпитног рада, односно обавести родитеља и позове га на разговор, упути ученика на разговор код педагога а у оквиру одељењске заједнице врши разматрање и решавање проблема, упознавање и навикавање ученика на поштовање правила понашања.

- ако је неопходно одељењски старешина ће појачати васпитни рад и на тај начин што ће о у решавање постојећег проблема укључити Тим за заштиту од насиља, Центар за социјални рад, Установе здравствене заштите, МУП, надлежне органе локалне заједнице;

- води евиденцију о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама у свом одељењу;

- да поднесе извештај о понашању ученика након месец дана појачаног васпитног рада над учеником;

- да поднесе предлог за укидање васпитне или васпитно-дисциплинске мере или предлог за обустављање поступка уколико дође до позитивне промене у понашању ученика.

Обавезе предметног наставника

Члан 22.

Обавезе предметног наставника у поступку утврђивања одговорности ученика:

- да уписује у дневник образовно-васпитног рада теже повреде обавезе ученика или повреде забране учињене на часу и другим облицима образовно-васпитног рада и достави изјаву о повреди обавезе или повреди забране;

- да обавести одељењског старешину о учињеној повреди обавезе ученика или повреди забране.

Обавештавање о сазнању за учињену повреду обавезе

Члан 23.

Закључак за утврђивање одговорности ученика подноси се у писаном облику и садржи податке о ученику (име и презиме ученика против ког се води васпитно-дисциплински поступак, разред и одељење), опис теже повреде обавезе ученика, односно повреде забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе, као и назначење одредби овог правилника, односно Закона којима је регулисано да учињено дело представља повреду обавезе ученика.

Закључак се доставља родитељу, односно другом законском заступнику малолетног ученика, одељењском старешини, стручним сарадницима, односно одговарајућем стручном тиму.

Доказна средства

Члан 24.

Закључак обавезно мора да садржи доказна средства, и то:

- доказ да је ученик (против кога је покренут васпитно-дисциплински поступак) учинио повреду обавезе ученика;
- доказ да је ученик повреду обавезе учинио у просторијама Школе или на другом месту где су се одвијале наставне и ваннаставне активности Школе;
- доказ да је ученик повреду обавезе учинио у односу на другог ученика или групу ученика, наставника, запосленог Школе, родитеље или трећа лица која су се затекла у просторијама Школе или другим просторијама у којима су боравили ученици Школе;
- доказ о присутним сведоцима;
- доказ да је учињена повреда предвиђена одредбама Закона, посебног закона и овог правилника;
- и друге доказе који су познати у моменту извршења повреде обавезе ученика.

Достављање позива

Члан 25.

Родитељ, односно други законски заступник малолетног ученика против кога се води васпитно-дисциплински поступак позива се писаним путем-препорученом пошљицом на кућну адресу или електронским путем достављањем на мејл адресу родитеља пријављену са комуникацију са школом са обавезном потврдом пријема мејла од стране родитеља, односно другог законског заступника ученика.

Уз позив родитељу, односно другом законском заступнику, обавезно се доставља и закључак за покретање васпитно-дисциплинског поступка.

Позив из става 1. и 2. овог члана мора бити благовремено уручен.

На расправу се позивају, када је то потребно, и сведоци и вештаци.

Ток поступка

Члан 26.

Поступак за утврђивање васпитно-дисциплинске одговорности ученика за тежу повреду обавезе води директор Школе.

Члан 27.

Расправу отвара директор Школе.

Расправи присуствују: лице које је директор Школе решењем одредио да води записник; ученик против кога је покренут васпитно-дисциплински поступак, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника; сведоци и сви остали учесници.

Пре почетка расправе директор Школе утврђује да ли су присутна сва позвана лица, што се констатује записнички.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци, мора да буде саслушан и да дâ писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове позиву да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор Школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога, односно педагога Школе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Расправа почиње читањем закључка за покретање васпитно-дисциплинског поступка због повреде обавезе ученика.

После читања закључка позива се ученик против кога се води поступак да се изјасни о наводима из закључка и да изнесе своју одбрану.

После изјаве ученика приступа се саслушању свих присутних сведока и извођењу доказа ради утврђивања чињеница.

Записник о вођењу васпитно-дисциплинског поступка

Члан 28.

О току васпитно-дисциплинског поступка води се записник.

У записник се уносе подаци који су неопходни за правоваљано доношење одлуке о одговорности ученика против кога је покренут васпитно-дисциплински поступак (подаци о ученику и подаци о свим учесницима и сведоцима позваним на расправу, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место и начин извршења повреде, утврђен број неоправданих изостанака, утврђени докази за извршену тежу повреду обавезе, постојање олакшавајућих, односно отежавајућих околности и др.).

Записник мора да буде уредан, прецизан, јасан и читљив и да садржи само податке о повреди обавезе ученика која је предмет расправе.

Записник се пре закључења мора прочитати лицима која учествују у васпитно-дисциплинском поступку, а саслушана лица имају права на примедбе на записник.

У већ потписаном записнику не сме де ништа додавати ни мењати.

У заглављу записника мора да се назначи да расправу води директор Школе, име и презиме директора Школе, место и дан одржавања расправе, име и презиме ученика против кога се води поступак, родитеља, односно другог законског заступника, име браниоца уколико га ученик има, час почетка и завршетка расправе.

У записник се уноси и да ли је било приговора на ток поступка, каква је одлука о томе донета, да ли је прочитан закључак, исказ ученика, ток доказног поступка, имена сведока и вештака који су саслушани и њихови искази, предлози који су састављени и шта је по њима одлучено и друго.

Искази ученика, сведока, браниоца, вештака и осталих учесника у поступку уносе се скраћено, а ако је потребно, поједини делови или цео исказ уносе се у записник дословно.

Доношење одлуке

Члан 29.

Након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка Школа може да донесе следећу одлуку:

1. да обустави поступак (решењем директора) када је Школа претходно појачала васпитни рад са учеником у складу са чланом 83. ст. 1. Закона, а предузете активности доведу до позитивне промене у понашању ученика, изузев када је ученик учинио повреду забране којом је озбиљно угрожен интегритет другог лица;
2. да изрекне меру из члана 86. ст. 1. тач. 2. и 3. Закона.

Члан 30.

При изрицању васпитно-дисциплинске мере за учињену тежу повреду обавезе и за учињену повреду забране узимају се у обзир олакшавајуће и отежавајуће околности, а нарочито:

- тежина учињене повреде и њене последице,
- степен утврђене одговорности ученика,
- околности под којима је повреда учињена,
- раније понашање ученика и однос према обавезама у Школи,
- понашање после учињене повреде, тј. да ли је васпитни рад позитивно утицао на ученика;
- да ли ученик, с обзиром на узраст, може да схвати сврху изречене васпитно-дисциплинске мере и
- друге околности које би могле да утичу на врсту васпитно-дисциплинске мере.

Члан 31.

Решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере због повреде обавезе ученика мора да садржи: увод, диспозитив (изреку), образложење, поуку о правном средству, назив органа с бројем и датумом решења и потпис и печат надлежног органа.

Члан 32.

Потписано и оверено решење, са бројем и датумом доношења, доставља се родитељу, односно другом законском заступнику малолетног ученика лично или препорученом поштом са повратницом.

Члан 33.

За тежу повреду обавезе или повреду забране ученику може да се изрекне само једна васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера, тј. уколико ученик једном радњом (чињењем или нечињењем) учини више повреда обавеза, изриче му се јединствена мера.

Васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера примењује се само на ученике појединце.

Васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера изриче се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика, односно изречена мера важи само до краја школске године у којој је изречена.

Члан 34.

Приликом изрицања било које од Законом прописаних мера, према ученику који је учинио тежу повреду обавезе или повреду забране из чл. 110-112. Закона, морају се претходно предузети активности појачаног васпитног рада, прописане Законом. Када такве активности доведу до позитивне промене у понашању ученика, поступак против ученика ће се обуставити, изузев ако је повредом забране озбиљно угрожен интегритет другог лица, или у случају учињене теже повреде обавезе ученика:

- поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно акохола, дрога и никотинских производа;
- уношење у Школу или другу организацију оружја пиротехничког средства или другог предмета који може да угрози или повреди друго лице.

Утицај изречених васпитних и васпитно-дисциплинских мера на оцену из владања

Члан 35.

Владање ученика од другог до осмог разреда основног образовања и васпитања оцењује се бројчано у току и на крају првог и другог полугодишта, и таква оцена утиче на општи успех ученика.

Ученик се оцењује најмање два пута у полугодишту из владања.

На оцену из владања у току школске године утиче редовност похађања наставе од стране ученика, као и изречене васпитне и васпитно-дисциплинске мере.

Ученик који неоправдано изостаје са наставе у току школске године, а на основу редовног праћења и обавештавања родитеља, оцењује се појединачном оценом из владања:

- врло добро (4) када неоправдано изостане са 8 часова
- добро (3) када неоправдано изостане са највише 15 часова
- задовољавајуће (2) када неоправдано изостане са највише 25 часова
- незадовољавајуће (1) када неоправдано изостане са 26 и више часова.

Оцене дате на основу става 3. овог члана сматрају се појединачним оценама и саставни су део закључне оцене из владања.

Оцена из владања у току школске године је и појединачна оцена дата на основу изречене васпитне и васпитно-дисциплинске мере и то:

- Укор одељењског старешине-врло добро (4);
- Укор одељењског већа- добро (3);
- Укор директора – задовољавајуће (2);
- Укор наставничког већа –незадовољавајуће (1).

Оцене дате на основу става 5. овог члана сматрају се појединачним оценама и саставни су део закључне оцене из владања.

Ученик који је оцењен на основу неоправданог изостајања са наставе, не оцењује се на основу изречене васпитне и васпитно-дисциплинске мере, уколико је разлог за изрицање васпитне и васпитно-дисциплинске мере неоправдано изостајање ученика.

Владање ученика првог разреда у току полугодишта и на крају школске године може се оценити само описно, тако да дата оцена из владања због изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере мора да буде описна.

Закључна оцена из владања

Члан 36.

Приликом закључивања оцене из владања, а на основу понашања ученика у целини, има се у виду и ангажовање ученика у ваннаставним активностима, у складу са школским документима (слободне активности, школска задруга, заштита животне средине, заштита од насиља, злостављања и занемаривања, друштвено –користан рад и хуманитарне активности и програми превенције других облика ризичног понашања и извршавања обавеза прописаних законом).

Ако ученик има изречену васпитну меру за лакше повреде обавеза ученика, изречену васпитно-дисциплинску меру за теже повреде обавеза ученика и повреде забране прописане Законом (чл.110-112), као и уколико је основано удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада, њихови ефекти се узимају у обзир приликом утврђивања закључне оцене из владања.

Закључну бројчану оцену из владања утврђује одељенско веће на предлог одељенског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних или васпитно-дисциплинских мера и њихових ефеката. На закључну оцену из владања утиче и то да ли је у понашању ученика било позитивних или негативних промена.

Закључна оцена из владања утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена које су унете у дневник од почетка школске године, у складу са Законом.

Закључна оцена из владања не може да буде већа од највеће појединачне оцене уписане у дневник.

Закључна бројчана оцена из владања не може да буде мања од:

- примерно (5), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50;
- врло добро (4), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49;
- добро (3), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена 2,50 до 3,49;
- задовољавајуће (2), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49;
- незадовољавајуће (1), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50.

Закључна бројчана оцена на полугодишту не узима се у обзир приликом утврђивања аритметичке средине из става 6.овог члана на крају другог полугодишта.

Уколико је дошло до позитивних промена у понашању ученика, његова закључна оцена из владања може бити већа од аритметичке средине свих утврђених оцена.

Уколико је дошло до негативних промена у понашању ученика, његова закључна оцена може бити мања од аритметичке средине свих утврђених оцена.

Оцена из владања поправља се на предлог одељенског старешине најкасније на крају полугодишта када ученик покаже позитивне промене у свом понашању, прихвата одговорност за своје поступке или је до позитивних промена у понашању дошло кроз појачан васпитни рад са учеником у току трајања васпитно-дисциплинског поступка.

Ако одељењско веће не прихвати образложени предлог закључне оцене одељењског старешине, нову оцenu утврђује одељењско веће гласањем. Нова оцена утврђује се јавним гласањем већине присутних чланова одељењског већа.

Утврђена оцена из става 9. овог члана евидентира се у напoмени, а у записнику одељењског већа се шире образлаже. Закључна оцена утврђена на одељењском већу уписује се у дневник у предвиђену рубрику.

Ученик, његов родитељ има право да поднесе приговор у складу са Законом.

Изузетно, одељењски старешина по прибављеној процени тима за заштиту од насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања, предлаже одељењском већу смањење закључне оцене из владања на крају другог полугодишта ученику који учини тежу повреду обавезе ученика или повреду забране из чл. 110-112. Закона на крају другог полугодишта, када није могуће водити васпитно-дисциплински поступак.

Правна заштита

Члан 37.

На изречену васпитну меру опомена, укор одељењског старешине и укор Одељењског већа родитељ, односно законски заступник малолетног ученика нема право на правну заштиту.

Члан 38.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу Школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика из члана 83. ст. 8. Закона или за повреду забране из чл. 110-112. Закона, у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби из става 1. овог члана у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника.

Жалба одлаже извршење решења директора.

Евиденција о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама

Члан 39.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама води се евиденција.

Евиденцију води одељењски старешина, уз поштовање начела прописаних законом којим се уређује заштита података о личности.

Материјална одговорност ученика

Члан 40.

Родитељ, односно други законски заступник малолетног ученика одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи намерно или из крајње непажње, у складу са Законом.

Члан 41.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор, а води комисија коју формира директор. Одељењски старешина је члан комисије.

Члан 42.

За штету коју је проузроковало више ученика одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности за штету сваког од ученика.

Члан 43.

Директор, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и року за накнаду штете.

Директор може да донесе одлуку о ослобођењу ученика, његовог родитеља, односно другог законског заступника од материјалне одговорности за штету због тешке материјалне ситуације.

Члан 44.

На решење директора Школе о материјалној одговорности ученика родитељ, односно други законски заступник малолетног ученика може да изјави жалбу Школском одбору у року од 8 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 45.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Члан 46.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи у школи број 93 од 01.03.2018. године.

Председник Школског одбора

Милосав Марковић

Правилник о васпитно-дисциплинској одговорности ученика у Основној школи „Браћа Рибар“ у Доњој Борини заведен је под деловодним бројем 208/1 од 26.06.2025. године, објављен на огласној табли Школе дана 26.06.2025. године, а ступа на снагу дана 04.07.2025. године.

